

NEUVOSTON LAUSUNTO,
annettu 14 päivänä maaliskuuta 2006,
Maltan tarkistetusta lähentymisohjelmasta vuosiksi 2005—2008

(2006/C 82/11)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon komission suosituksen,

on kuullut talous- ja rahoituskomiteaa,

ANTAA SEURAAVAN LAUSUNNON:

- (1) Neuvosto tutki 14 päivänä maaliskuuta 2006 Maltan tarkistetun lähentymisohjelman, joka kattaa vuodet 2005—2008.
- (2) Maltan kokonaistuotannon kasvu oli keskimäärin 2 $\frac{3}{4}$ prosenttia vuodessa vuosina 1995—2005. Vuodesta 2001 alkaen Maltan talouskasvu on kuitenkin ollut pysähdyksissä epäsuotuisien ulkoisten olosuhteiden ja kotimaisten rakenneheikkouksien vuoksi. Nämä kaksi tekijää johtivat kilpailukyvyyn heikkenemiseen, kun taas vientitilanteen heikkeneminen lisäsi ulkoiseen vajeeseen kohdistuvaa painetta. Julkisen talouden alijäämä on viime vuosina ollut keskimäärin 6 prosenttia suhteessa BKT:hen. Se oli suurimmillaan 10,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2003 ja supistui 5,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2004.
- (3) Neuvosto teki 5 päivänä heinäkuuta 2004 päätöksen, jonka mukaan Maltalla oli liiallinen alijäämä. Neuvoston perustamissopimuksen 104 artiklan 7 kohdan mukaisesti samana päivänä antaman suosituksen mukaan liiallinen alijäämä oli korjattava vuoteen 2006 mennessä. Edellisestä, vuosien 2004—2007 tarkistetusta lähentymisohjelmasta 17 päivänä helmikuuta 2005 annetussa neuvoston lausunnossa Maltaa kehoitettiin ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että liiallinen alijäämä korjataan vuoteen 2006 mennessä, että velkasuhde supistuu tyydyttävällä vauhdilla kohti perustamissopimuksessa määrättyä 60 prosentin viitearvoa suhteessa BKT:hen, ja jatkamaan eläke- ja terveydenhuoltouudistusten suunnittelua ja toteuttamista.
- (4) Tarkistetussa ohjelmassa arvioidaan, että vuoden 2005 alijäämä on noin 4 prosenttia suhteessa BKT:hen. Komission yksiköiden syksyn 2005 ennusteessa esitetty arvio oli 4 $\frac{1}{4}$ prosenttia suhteessa BKT:hen, ja lähentymisohjelman edellisessä tarkistuksessa asetettu tavoite oli 3 $\frac{3}{4}$ prosenttia. Tarkistetun ohjelman ja komission yksiköiden syksyn 2005 ennusteen välinen ero johtuu siitä, että tarkistukseen sisältyvät tuoreet tiedot, joiden mukaan julkisen talouden menot ovat aikaisemmin ennustettua pienemmät.
- (5) Tarkistettu ohjelma toimitettiin viisi viikkoa käytännesäännöissä vahvistetun määräajan eli 1 päivän joulukuuta jälkeen. Ohjelma vastaa pääpiirteissään vakaus- ja lähentymisohjelmille uusissa käytännesäännöissä määritettyä mallirakennetta ja tietojenantovaatimuksia⁽²⁾.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1055/2005 (EUVL L 174, 7.7.2005, s. 1). Asiakirjat, joihin tässä tekstissä viitataan, ovat saatavilla Internet-osoitteessa http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Ohjelmassa on puutteita, jotka liittyvät uusissa käytännesäännöissä määrättyihin pakollisiin ja vapaaehtoiisiin tietoihin. Erityisesti hintatiedot eivät ole yhdenmukaistetun määritelmän mukaiset eivätkä työllisyys- ja työttömyysluvut perustu työvoimaa koskeviin tutkimustietoihin vaan niiden perustana ovat olleet rekisteröidyt henkilöt. Lisäksi kaikki sektori-kohtaisiin rahoitusasemiin ja välillisiin rahoituspalveluihin sisältyviä tekijöitä koskevat tiedot puuttuvat. Puuttuvat vapaaehtoiset tiedot ovat ensi sijassa seuraavat: työllisyys ja tuottavuus tunteina, sektori-kohtaisia rahoitusasemia koskevat ennusteet ja sosiaalisten siirtojen jakauma.

- (6) Ohjelman perustana olevan makrotalouden skenaarion mukaan kokonaistuotannon kasvu kiihtyy vuoden 2005 0,9 prosentista keskimäärin 1,4 prosenttiin jäljellä olevalla ohjelmakaudella lisääntyvän ulkoisen kysynnän ansiosta. Saatavilla olevien tietojen perusteella tämä skenaario näyttää perustuvan realistisiin kasvuoletuksiin lukuun ottamatta vuotta 2006. Tarkistetussa ohjelmassa ennustetaan, että talous elpyy suhteellisen nopeasti, sillä ulkoisella kysynnällä, ensi sijassa elektroniikkateollisuuden elpymisen ja jatkuvan investointitoiminnan ansiosta, on erittäin myönteinen vaikutus kasvuun. Mahdollisuus, että tämän alan pitkään odotettu elpyminen ei toteudu vuonna 2006, muodostaa kielteisen riskin BKT:n kasvulle.
- (7) Tarkistetussa ohjelmassa hahmotellun julkisen talouden strategian tavoitteena on supistaa alijäämä alle 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen vuonna 2006 ja jatkaa julkisen talouden vakauttamista niin, että alijäämä on 1 ¼ prosenttia vuonna 2008. Tarkistuksessa esitetyt alijäämätavoitteet sisältävät vuoteen 2007 saakka kertaluonteisia tuloja, joiden suuruus on vuosittain ¾ prosentista 1 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuodessa. Perusylijäämän aikaprofiili on samantapainen, ja perusylijäämän odotetaan kasvavan vuoden 2005 ¼ prosentista 2 ½ prosenttiin ohjelmakauden lopussa. Vakauttaminen on ensi sijassa menoperusteista, ja menot supistuvat 7 ½ prosenttia suhteessa BKT:hen ohjelmakauden loppuun mennessä. Investointien osuus supistuksesta on lähes puolet. Tarkistetussa ohjelmassa esitetty julkisen talouden sopeuttamista koskeva tavoite ei ole yhtä kunnianhimoinen kuin edellisessä ohjelmassa eikä makrotalouden skenaario yleisesti ottaen yhtä suotuisa.
- (8) Komission yksiköiden yhteisesti sovittujen menetelmien mukaisesti laskemaa rakenteellista rahoitusasemaa (eli suhdannetasoitettu rahoitusasema pois lukien kertaluonteiset ja väliaikaiset toimenpiteet) aiotaan parantaa ohjelmakauden aikana vuosittain keskimäärin 1 prosentilla suhteessa BKT:hen. Ohjelmassa esitetään selvästi keskipitkän aikavälin tavoitteeksi tasapainoinen julkisen talouden rahoitusasema, joka on tarkoitus saavuttaa ohjelmakauden loppuun mennessä. Koska ohjelman keskipitkän aikavälin tavoite on vähimmäistavoitetta vaativampi (alijäämäksi arvioidaan noin 1 ¾ prosenttia suhteessa BKT:hen), sillä todennäköisesti saadaan aikaan varmuusmarginaali liiallisen alijäämän välttämiseksi. Keskipitkän aikavälin tavoite on asianmukaisella tasolla, koska se on vakausta kasvosopimuksessa ja käytännössä euroalueelle ja ERM II -jäsenvaltioille määritellyn vaihteluvälin sisällä ja koska se heijastaa riittävästi velkasuhdetta ja keskimääräistä potentiaalista tuotannon kasvua pitkällä aikavälillä.
- (9) Julkisen talouden toteutuma voi olla ohjelmassa ennustettua heikompi erityisesti vuodeksi 2006 ennustetun suotuisan makrotalouden skenaarion vuoksi. Vaikka tarkistetun ohjelman mukaan välilliset verot ovat vuonna 2006 korkeammat kuin komission yksiköiden syksyn 2005 ennusteessa arvioitiin, kyseisen vuoden kokonaistuloja koskevat ennusteet ovat lähellä toisiaan. Vaikka ohjelmassa esitetyt vuoden 2006 toimenpiteitä koskevat tiedot eivät täysin näytä tukevan oletusta tällaisesta kehityksestä, ohjelmassa ei esitetä vakauttamisprosessin perustana olevia toimenpiteitä vuosiksi 2007 ja 2008. Tämän vuoksi kokonaisarvioinnin tekeminen on vaikeaa.
- (10) Jos oletetaan, että vuoden 2006 talousarvio toteutetaan täysimääräisesti ja makrotalouden riskeihin puututaan asianmukaisesti, ohjelmassa esitetty finanssipolitiikan viritys näyttää olevan sellainen, että liiallinen alijäämä voidaan korjata neuvoston esittämään määräaikaan mennessä. Ohjelma näyttää tarjoavan riittävän varmuusmarginaalin sen varmistamiseksi, ettei alijäämä talouden normaaleissa suhdannevaihteluissa ylitä 3 prosentin kynnysarvoa suhteessa BKT:hen sen jälkeen, kun liiallinen alijäämä on korjattu suunnitelman mukaisesti. Ohjelmassa hahmoteltu julkisen talouden strategia näyttää riittävän varmistamaan, että ohjelmassa asetettu keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan pitkälti vuonna 2008. Ohjelman mukaan vuosittainen rakenteellinen sopeutus kohti ohjelman mukaista keskipitkän aikavälin tavoitetta on liiallisen alijäämän korjaamista seuraavina vuosina reilusti yli 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen ja sen vuoksi vakaus- ja kasvosopimuksen mukainen.
- (11) Julkisen bruttovelan arvioidaan olevan 76 ¾ prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2005, joten velkasuhde ylittää sille perustamissopimuksessa asetetun 60 prosentin viitearvon. Velkasuhteen odotetaan supistuvan asteittain vuodesta 2006 alkaen ja olevan 67 ¼ prosenttia suhteessa BKT:hen ohjelmakauden loppuun mennessä. Velkasuhteen kehitys saattaa olla ohjelmassa ennakoitua epäsuotuisampi, kun otetaan huomioon eräät yksityistämisen toteuttamiseen liittyvät riskit ja yksityistämisen keskeinen rooli velkasuhteen alentamisessa vuonna 2006. Perustelemattomat talousarvion ulkopuoliset rahoitustoimet osittain neutraloivat yksityistämisestä vuonna 2006 saatavat tulot. Kun riskit otetaan huomioon, velkasuhde vaikuttaa supistuvan riittävästi kohti viitearvoa.

- (12) Riskit, joita Maltan julkisen talouden kestävyteen kohdistuu ennustettujen väestön ikääntymisestä aiheutuvien julkisten menojen vuoksi, vaikuttavat kohtalaisilta. Bruttovelka ylittää tällä hetkellä 60 prosentin viitearvon. Jos nykyinen suuri rakenteellinen alijäämä pysyy ennallaan, se estää pitkällä aikavälillä bruttovelkasuhteen tarpeellisen supistumisen alle perustamissopimuksessa määritetyn viitearvon. Jos suunniteltu julkisen talouden vakauttaminen pannaan tiukasti täytäntöön ohjelmakaudella, se auttaa alentamaan velan viitearvon alapuolelle ja sillä on myönteisiä vaikutuksia myös julkisen talouden kestävyteen kohdistuviin riskeihin. Maltan viranomaiset suunnittelevat eläkejärjestelmän muuttamista. Tarkoituksena on varmistaa järjestelmän asianmukaisuus ja kestävyys. Uudistuksen toteuttaminen on keskeistä julkisen eläkejärjestelmän taloudellisen kestävyuden varmistamiseksi ⁽¹⁾.
- (13) Suunnitellut julkista taloutta koskevat toimenpiteet ovat pitkälti vuosien 2005—2008 yhdenntyyihin suuntaviivoihin sisältyvien talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen mukaisia. Vaikka tarkistuksessa ohjelmassa ennakoidaan, että liiallisen alijäämän korjaaminen ja velkasuhteen supistaminen etenevät tyydyttävällä vauhdilla neuvoston suositusten mukaisesti ja että keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan ohjelmakaudella, siinä ei esitetä täytäntöönpanotoimenpiteitä pitkän aikavälin kestävyttä koskevan ongelman ratkaisemiseksi.
- (14) Uudistetun Lissabonin kasvu- ja työllisyysstrategian mukaisessa 21 päivänä lokakuuta 2005 toimitetussa Maltan kansallisessa uudistusohjelmassa määritetään seuraavat haasteet, joilla on merkittäviä vaikutuksia julkiseen talouteen: julkisen talouden kestävyys, kilpailukyky, ympäristö, työllisyys ja koulutus. Tarkistetussa ohjelmassa otetaan huomioon kansallisen uudistusohjelman vaikutukset julkiseen talouteen, vaikka tätä ei ohjelmassa suoraan todeta. Julkista taloutta koskevat lähentymisohjelman toimenpiteet ovat yleisesti ottaen sopusoinnussa uudistusohjelmassa ennakoitujen toimien kanssa. Tarkistetussa lähentymisohjelmassa vahvistetaan erityisesti aikomus toteuttaa uudistuksia, joiden tarkoituksena on parantaa julkisen sektorin tehokkuutta ja verovelvoitteiden noudattamista, jatkaa yksityistämistä ja tukea työvoiman koulutusta.

Edellä esitetyn arvioinnin perusteella neuvosto huomauttaa, että ohjelma on yleisesti ottaen asianmukainen, jotta liiallinen alijäämä voidaan korjata vuoteen 2006 mennessä. EY:n perustamissopimuksen 104 artiklan 7 kohdan mukaisesti antamiensa suositusten perusteella neuvosto kehottaa Maltaa:

- i) toteuttamaan tiukasti vuoden 2006 julkisen talouden toimenpiteet ja varmistamaan liiallisen alijäämän korjaaminen kyseisenä vuonna tarkistetun lähentymisohjelman mukaisesti sekä varmistamaan, että julkisen talouden vakauttamista jatketaan keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamiseksi sen jälkeen kun liiallinen alijäämä on korjattu,
- ii) varmistamaan, että velkasuhde alenee kohti perustamissopimuksessa määrättyä 60 prosentin viitearvoa suhteessa BKT:hen tyydyttävällä vauhdilla vuodesta 2006 alkaen,
- iii) parantamaan julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyttä jatkamalla eläkeuudistuksen suunnittelua ja toteuttamista.

Keskeisten makrotaloutta ja julkista taloutta koskevien ennusteiden vertailu

		2004	2005	2006	2007	2008
BKT:n määrä (muutos, %)	LO tammikuu 2006	0,2	0,9	1,1	1,2	2,0
	KOM marraskuu 2005	0,4	0,8	0,7	1,1	...
	LO joulukuu 2004	0,6	1,5	1,8	2,2	...
YKHI-inflaatio (%)	LO tammikuu 2006 ⁽¹⁾	2,8	2,8	3,1	2,5	1,9
	KOM marraskuu 2005	2,7	3,1	2,6	2,2	...
	LO joulukuu 2004 ⁽¹⁾	2,9	2,4	1,9	1,9	...

⁽¹⁾ Yksityiskohtaisia tietoja pitkän aikavälin kestävyydestä on komission tekemässä ohjelman teknisessä arvioinnissa (http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm).

		2004	2005	2006	2007	2008
Tuotantokuilu (% suhteessa potentiaali- seen BKT:hen)	LO tammikuu 2006 ⁽²⁾	- 1,8	- 2,9	- 3,7	- 4,2	- 4,4
	KOM marraskuu 2005 ⁽⁶⁾	- 2,0	- 3,1	- 4,3	- 5,1	...
	LO joulukuu 2004 ⁽²⁾	- 2,1	- 2,4	- 2,3	- 1,6	...
Julkisen talouden rahoitus- tasema (% suhteessa BKT:hen)	LO tammikuu 2006	- 5,1	- 3,9	- 2,7	- 2,3	- 1,2
	KOM marraskuu 2005	- 5,1	- 4,2	- 3,0	- 2,5	...
	LO joulukuu 2004	- 5,2	- 3,7	- 2,3	- 1,4	...
Perusjäämä (% suhteessa BKT:hen)	LO tammikuu 2006	- 1,0	0,3	1,4	1,5	2,4
	KOM marraskuu 2005	- 1,0	0,2	1,3	1,9	...
	LO joulukuu 2004	- 1,4	0,3	1,6	2,4	...
Suhdannetasoitettu rahoitusasema ⁽³⁾ (% suhteessa BKT:hen)	LO tammikuu 2006 ⁽²⁾	- 4,4	- 2,8	- 1,3	- 0,7	0,4
	KOM marraskuu 2005	- 4,3	- 3,0	- 1,4	- 0,5	...
	LO joulukuu 2004 ⁽²⁾
Rakenteellinen rahoitus- asema ⁽²⁾ (% suhteessa BKT:hen)	LO tammikuu 2006 ⁽⁴⁾	- 5,1	- 3,8	- 2,3	- 1,4	0,3
	KOM marraskuu 2005 ⁽⁵⁾	- 5,0	- 4,0	- 2,4	- 1,2	...
	LO joulukuu 2004
Julkisen talouden brutto- velka (% suhteessa BKT:hen)	LO tammikuu 2006	76,7	76,7	70,8	68,9	67,3
	KOM marraskuu 2005	75,9	77,2	77,4	77,1	...
	LO joulukuu 2004	73,2	72,0	70,5	70,4	...

Huom.

⁽¹⁾ LO:n luvut vastaavat vähittäishintaindeksiä.

⁽²⁾ Ohjelmassa esitettyihin tietoihin perustuvat komission yksiköiden laskelmat.

⁽³⁾ (Edellisessä kohdassa tarkoitettu) suhdannetasoitettu rahoitusasema, jossa ei ole otettu huomioon kertaluonteisia eikä muita väliaikaisia toimenpiteitä.

⁽⁴⁾ Ohjelman mukaiset kertaluonteiset ja väliaikaiset toimenpiteet: 0,7 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2004, 1,0 prosenttia vuonna 2005, 1,0 prosenttia vuonna 2006, 0,7 prosenttia vuonna 2007 ja 0,1 prosenttia vuonna 2008; kaikki kyseiset toimenpiteet pienentävät alijäämää.

⁽⁵⁾ Komission yksiköiden ennusteeseen sisältyvät kertaluonteiset toimenpiteet ovat samat kuin ohjelmassa esitetyt.

⁽⁶⁾ Perustuu ennusteisiin, joiden mukaan potentiaalinen kasvu on 1,3 prosenttia vuonna 2004, 2,0 prosenttia vuonna 2005, 2,0 prosenttia vuonna 2006 ja 2,0 prosenttia vuonna 2007.

Lähde:

Lähentymisohjelma (LO), komission yksiköiden syksyn 2005 talusennuste (KOM) ja komission yksiköiden laskelmat.